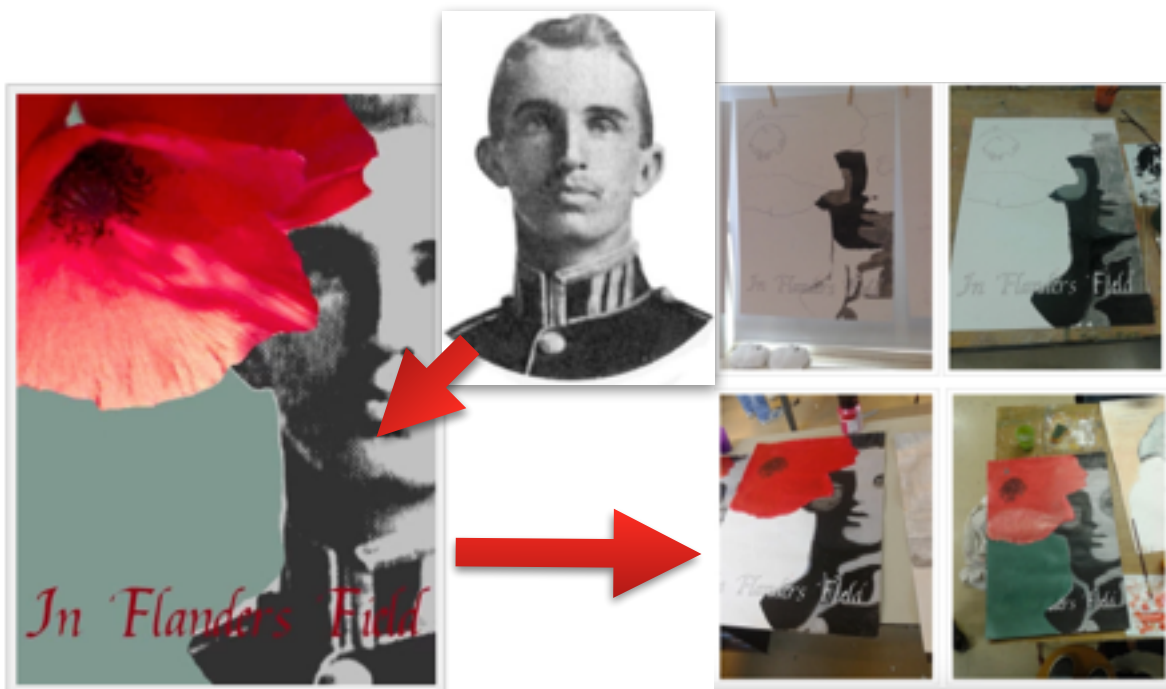

Tips / adviezen voor docenten (maak niet dezelfde fouten als ik! :)

gebaseerd op ervaringen van het project Daargelaten -> www.daargelaten.nl

Voorwaarden (m.i.) voor een geslaagde en zinvolle excursie (VMBO/HAVO/VWO BOVENBOUW):

voorbereiding

- Hou rekening met een totale duur van 4 maanden (erg belangrijk voor groeien van besef)
- Indien mogelijk; ga naar leper, zoek wat scherven van granaten, dat vonden ze fascinerend om in handen te hebben en maakte het 'echt'.
- De Kazematten in leper kent dit project, wellicht willen ze opnieuw meewerken aan een expositie. De ruimte is van de gemeente zelf.
- Bepaal vooraf wat je wil: ingelijst op posterformaat -> lijsten ikea 50 x 70 (€15)
- Wil je dit niet -> A3 / A4 (kan je ook lamineren, eventueel scannen)
- *Lijst de werken sowieso in, dat geeft cachet en trots bij leerlingen en ouders.*
- leg uit waarom WO1 de Muttercatastrophe genoemd wordt -> WO2 -> Koude Oorlog
- Beschrijf de commandostructuur om empathie los te maken voor de gewone soldaat.

- wees niet te voorzichtig of te lief met het beeldmateriaal en neem de tijd-> Apocalypse WW1(serie op dvd)
- **begeleid de leerlingen met zoeken en beperk je tot één stad / slagveld(!) Een graf is wat indrukwekkender dan een naam op de Menenpoort. Verken de websites eerst zelf!**
- er zijn **ook Duitsers** omgekomen, sommigen maar iets ouder dan zichzelf. Wordt snel vergeten, omdat de Engelsers hun pr beter op orde hebben....
- **Eis** een eigen inzameling (geen ouderlijke bijdrage, hoogstens aan het eind!), dit maakt het project van henzelf en het verhoogt de saamhorigheid. Benoem ook dat niet iedereen evenveel zal ophalen, dat voorkomt scheve gezichten.
- Hou rekening met €10 kosten per leerling aan (carbon)papier, verf, kwasten.
- Accepteer geen 'rotzooi' qua schilder-of tekenwerk. Vaak is dit onvermogen. Help de zwakke leerling, anders steekt deze later negatief af ten opzichte van de medeleerling.
- Verzin een naam, website en Facebook met daarop vorderingen en resultaten-> daarna pas media zoeken(!).

excursie

- Overnachten in leper e.o. gaat niet eenvoudig! De school moet eerst goedgekeurd worden, pas daarna kan je een kampschuur huren. Doe dit uiterlijk 4 weken van te voren.Hou ook rekening met hoge kosten achteraf voor gas / water (€300)!
- De Yzertoren is een prachtmuseum waarop het hele slagveld van leper te overzien is. Leg van te voren uit dat het tegelijkertijd ook de grootste grafzerk van Vlaanderen is en dat het ook zo gezien wordt door de Vlamingen! Rust dus.
- Het Flanders Fields museum is erg mooi opgezet. Neem de tijd om samen met leerlingen de objecten te bekijken, ze hebben soms moeite met de oude taal en ze doorzien sommige valse propaganda en willekeur niet. Laat ze het voor hun meest interessante object fotograferen. De opdrachten van het museum waren wat moeilijk en 'droog'.
- Geef ze (hun!) geld en laat ze af en toe even een broodje halen o.i.d.
- Op de grafvelden heb ik leerlingen zien huilen en fysiek niet goed zien worden. Ik heb na Tyne Cot zelfs het bezoek aan Langemark (Duitse begraafplaats) afgelast. Zoveel impact bleek het te hebben. Bereid ze voor en laat ze zich welkom voelen bij je. Laat ze weg gaan als ze het niet trekken.
- Organiseer een totaal andere activiteit op de tweede dag. Er zijn mogelijkheden om een survival /droppings te doen in de omgeving.
- neem gerust contact op voor vragen via www.daargelaten.nl

Van een naam naar een portret

Duitse 'zoekmachine'

<http://www.volksbund.de/en/kriegsgraeberstaetten.html>

Engelse database -> zoeken op grafveld

<http://www.cwgc.org/find-war-dead/how-to-find-a-casualty/searching-by-cemetery-or-memorial.aspx>

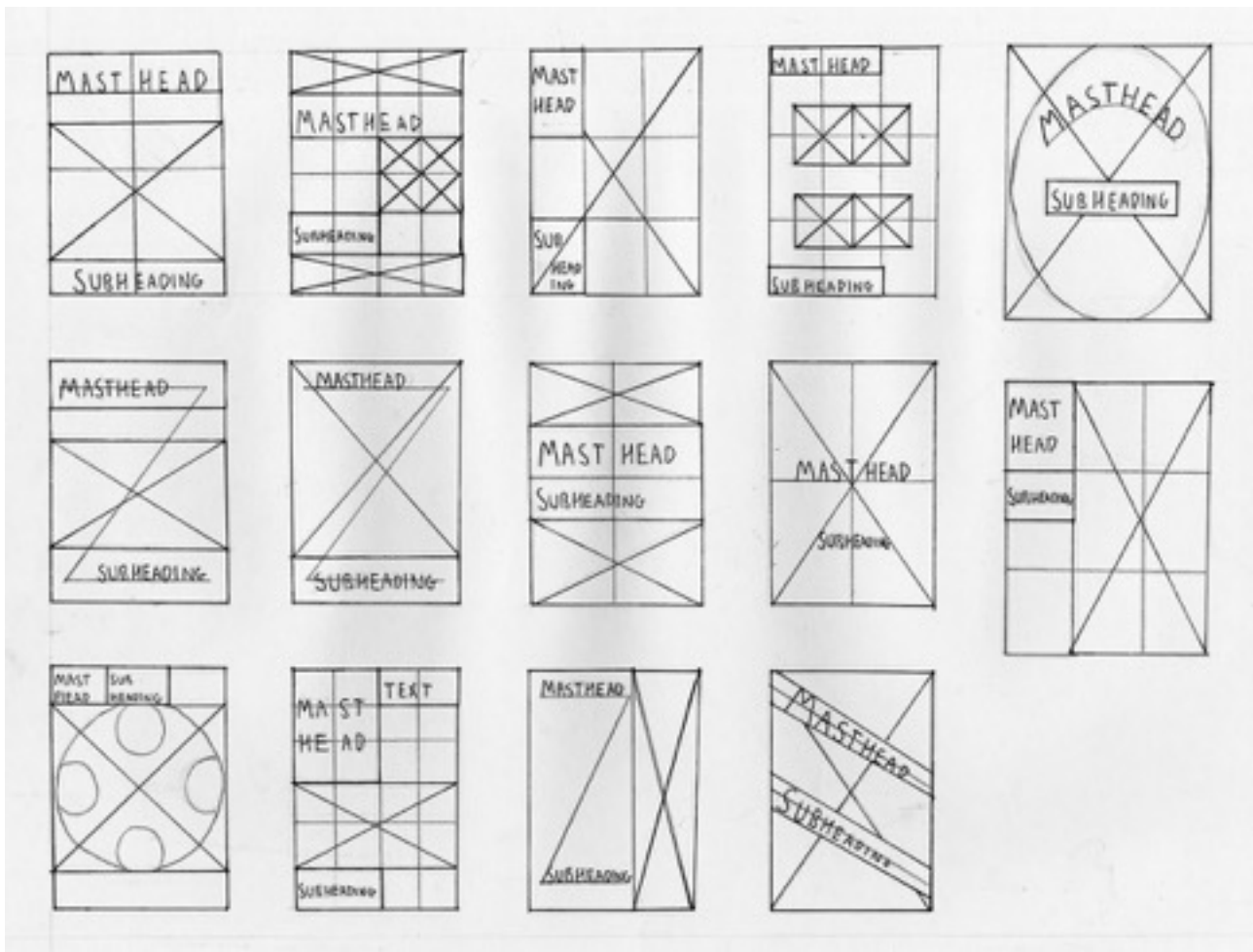
En dan....

Is een naam gevonden, dan kunnen er in het document ook foto's zitten. Vaak niet meer dan een pasfoto. Maar google biedt oplossingen door invoeren van de naam + WW1 / plaats van origine. Zitten er meer foto's bij, dan kunnen die in de montage gebruikt worden:
Afbeelding -> opslaan als... -> heldere naam geven

Let op! Sommige namen komen vaker voor en leerlingen hebben niet altijd in de gaten wie de persoon op de foto is en uit welke tijd de foto komt. Controleer voordat ze verder gaan!

Photoshop (vind iemand die dit snapt)

1. Start -> Nieuw Bestand -> Internationaal papier -> a4 -> 300dpi
2. Maak een compositie en hou de lagen intact! Laat ze begaan, dit is de start.
3. Sla op als pdf (export ->pdf)
4. Druk af op a3 (op de printer kan je 'poster' kiezen bij het afdrukken van een pdf)
5. Leg alle posters op een rij en laat de leerlingen zelf (!) de posters rangschikken op kwaliteit. Je zal zien dat smaak wint van 'kitsch'.
6. Laat ze hun ontwerp verbeteren. Onderstaande kan uitkomst bieden
7. Sla op als pdf -> vergroot via printer naar gewenste formaat (zelf even testen) en druk af. Hou rekening met een overrand, zodat je later het werk 'schoon' kan snijden
8. (rasteren kan ook, ligt eraan hoeveel tijd je kwijt wil)
9. Doe een **dunne laag** gesso over het papier, liefst op beide kanten i.v.m. kromtrekken.
10. Plak de print op het papier vast met tape (!) en trek de afbeelding dun (!!!!) over met carbonpapier. **Laat de leerlingen dit eerst even oefenen.**
11. **acrylverf** geeft de beste kleuren, vooral als je de werken later een vernislaag geeft.
12. Schoonsnijden en inlijsten
13. Succes!

Adressen en meer

- Hou rekening met €200 per leerling voor een complete excursie
- Supermarkt Lidl in Ieper prima voor massa-voer / fruit

Yzertoren

<http://www.museumaandijzer.be/ijzertoren/>

Flanders Fields museum

<http://www.inflandersfields.be>

De Kazematten onthaalcentrum (let op! dit is dus niet de brouwerij met dezelfde naam)

<http://www.toerismeieper.be/nl/pagina/145-228-215/onthaalcentrum-de-kazematten.html>

Overnachtingen groepen (aankomen via deze link!)

<http://www.cjt.be/boekingscentrale/fiche.aspx?nr=8251>

Tyne Cot

<http://www.cwgc.org/find-a-cemetery/cemetery/53300/TYNE%20COT%20CEMETERY>

Activiteiten

<http://www.escapegames.be/>

<http://www.outdoorteam.be/>

<http://www.sporttrack.be/> *viel mij tegen, maar is wel qua prijs mee te onderhandelen.
Betaal niet meer dan €10 per leerling en hou rekening met vieze schoenen! ->Zet deze dan ook op de paklijst voor de excursie.

ZIE WWW.DAARGELATEN.NL VOOR FOTO'S EN VOORBEELDEN

groet,

Jasper Nieuwenhuisen